

Bölcsészettudományi Kar
Facultatea de Litere
Faculty of Letters
Horea út 31. sz.
Kolozsvár, RO-400202
Tel./Fax: 0264-432417
hungarologia.lett@ubbcluj.ro
https://hdi.ubbcluj.ro

A TANTÁRGY ADATLAPJA

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babeș–Bolyai Tudományegyetem
1.2 Kar	Bölcsészettudományi Kar
1.3 Intézet / Tanszék	Hungarológia Doktori iskola
1.4 Szakterület	Bölcsészettudomány
1.5 Képzési szint	Doktori képzés
1.6 Szak / Képesítés	Filológiai doktorátus

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve	LSD1101 Kutatásmódszertan, a kutatás etikája és a doktori disszertáció elkészítésének gyakorlati kérdései							
2.2 Az előadásért felelős tanár neve	dr. Benő Attila, egyetemi tanár (1. modul) / dr. T Szabó Levente egyetemi tanár (2. modul)							
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve	dr. Benő Attila, egyetemi tanár (1. modul)/ dr. T. Szabó Levente egyetemi tanár (2. modul)							
2.4 Tanulmányi év	1	2.5 Félév	2	2.6 Az értékelés módja	Vizsga	2.7 A tantárgy típusa	Tartalma szerint	DS
							A tantárgy jellege (kötelező/választható/faktultatív)	Köt.

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszám)

3.1 Heti óraszám	3	melyből: 3.2 előadás	2	3.3 szeminárium	2
3.4 A tantervben szereplő össz-óraszám	42	melyből: 3.5 előadás	28	3.6 szeminárium	14
A tanulmányi idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					40
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					60
Szemináriumok / házi feladatok, portfóliók, referátumok, esszék kidolgozása					30
Konzultáció					8
Vizsgák					2
Más tevékenységek.....					
3.7 Egyéni munka össz-óraszám	140				
3.8 A félév össz-óraszám	250				
3.9 Kreditszám	10				

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	• Általános és magyar nyelvészeti, irodalomtudományi, illetve társadalomtudományos alapismeretek
4.2 Kompetenciabeli	•

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	• Számítógép, vetítő szükséges az előadásokhoz.
--	---

	A kijelölt minimális szakirodalom elolvasása kötelező.	Kolozsvár, RO-400202
5.2 A szeminárium lebonyolításának feltételei	A szemináriumokon a jelenlét kötelező, a részvétel feltétele az aktuális jelenlét, illetve az egyes témákhoz kijelölt tanulmányok elolvasása /feladatmegoldása	Tel./fax: 0264-432411 E-mail: hdi@ubbcluj.ro https://hdi.ubbcluj.ro

6. Elsajátítandó kompetenciák

Szakmai kompetenciák	Szakszöveg-alkotási készségek fejlesztése Magas szintű kutatási készségek elsajátítása A tudományos kutatás etikai kérdéseinek megértése és gyakorlatba ültetése
Általános kompetenciák	CT1 A nyelv és irodalom szakterület szempontjainak használata figyelembe véve a szakmai etikát. CT2 Kapcsolatteremtés csoportban; interperszonális kommunikáció és szerepvállalás. CT3 Egyéni fejlődési terv megvalósítása; a célok elérése tanulási folyamatok, csoportos tevékenységek és intézményi programokon való részvétel segítségével

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	• A tárgy a kutatómódszertan, tudományelmélet elmélet fontosabb kérdéseit mutatja be, külön tekintettel a humán- és társadalomtudományokra
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzése	A tárgy interdiszciplináris jellegű és a tudományos kutatás legfontosabb dimenzióit ismerteti. Célja a kritikai gondolkodás fejlesztése és a tudományos kutatási módszerek megismertetése. A tárgy kiemelten kezeli a doktori kutatások és értekezések sajátosságainak tudatosítását és a doktori értekezés megírásának gyakorlati kérdéseit.

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. A gondolkodás csapdái: előítéletek, sztereotípiák, forgatókönyvek	Interaktív előadás Power Point bemutatóval és interaktív tevékenységek	
2. Észlelés, értelmezés, magyarázat	Problémafelvetés, magyarázat Power Point bemutatóval és interaktív tevékenységek. Dialogus.	
3. Az ember fogalmi rendszere. Tudás, emlékezet, asszociativitás.	Interaktív előadás Power Point bemutatóval és interaktív tevékenységek	
4. Az általánosítás útvesztői	Problémafelvetés, magyarázat, Power Point bemutatóval és	

	interaktív tevékenységek	Kolozsvár, RO-400202 Tel./Fax: 0264-432417
5. Az emberi gondolkodás metaforikus természete. Metaforák a szakszövegekben.	Interaktív előadás Power Point bemutatóval és interaktív tevékenységek. Dialógus.	hungarologia.lett@ubbcluj.ro https://hdi.ubbcluj.ro
6. A tudományos kutatás folyamata és időbelisége. Az adatok statisztikai feldolgozása	Problémafelvetés, magyarázat Power Point bemutatóval és interaktív tevékenységek	
7. Mire jó a doktori értekezés, miben különbözik más típusú írásművektől, hogyan tervezzük meg a gondolatmenetét?	Problémacentrikus, interaktív, gyakorlatias előadás	
8. A doktori kutatás mint a szakmával való párbeszéd: a szakirodalomhoz való viszony formáitól az automatizált hivatkozási rendszerekig	Problémacentrikus, interaktív, gyakorlatias előadás	
9. A kutatás tesztelésének és kiajánlásának eltérő formái, a doktori kutatás nyilvánosságának a fokozatai	Problémacentrikus, interaktív, gyakorlatias előadás	
10. Az anyanyelvi és idegen nyelvi szakmai publikációk játékszabályai és különböző formái	Problémacentrikus, interaktív, gyakorlatias előadás	
11. Gyakori etikai vétségek a kutatásban a plágiumtól a rablókiadóig (predatory publishing). A mesterséges intelligencia etikus használata a kutatásban	Problémacentrikus, interaktív, gyakorlatias előadás	
12. A kutatás és a doktori értekezés lehetséges szakmai utóélete	Problémacentrikus, interaktív, gyakorlatias előadás	
Bibliográfia		
1. modul:		
BOGÁTHY, Z., SULEA, C. (2004) <i>Manual de tehnici și abilități academice</i> , Editura Universității de Vest.		
FORGÁCS BÁLINT 2015. A kognitív tudomány metaforái és az agy. <i>Magyar Pszichológiai Szemle</i> , 70. 2/6. 395–404.		
FRIESEN, NORM 2010. Mind and Machine: Ethical and Epistemological Implications for Research". <i>AI & Society: Knowledge, Culture and Communication</i> 25 (1): 83–92.		
GLATZ FERENC red.: <i>A magyar nyelv az informatika korában</i> . Budapest, 1999, MTA		
HUSSLER, EDMUND (1998): <i>Az európai tudományok válsága</i> . Atlantisz.		
KUHN, THOMAS S. (1970): <i>The Structure of Scientific Revolution</i> . Second Edition. Univ. of Chicago Press, Chicago.		
LAKI JÁNOS (2006). <i>A tudomány természete. Thomas Kuhn és a tudományfilozófia történeti fordulata</i> . Gondolat Kiadó, Budapest.		
PETŐFI S. JÁNOS (2004): A szöveg mint komplex jel. Bevezetés a szemiotikai-textológiai szövegszemléletbe. Akadémiai Kiadó, Budapest.		
PLÉH CSABA – GUROVA LILIA 2013. Existing and would-be accounts of the history of cognitive science: An introduction. In: Pléh Csaba – Gurova Lilia – Ropolyi László. <i>New Perspectives on the History of Cognitive Science</i> . Akadémiai Kiadó, Budapest. 1–34		
POPPER, KARL. R. (1997): <i>Logik der Forschung, 1934/ A tudományos kutatás logikája</i> . Európa Könyvkiadó, Budapest.		
SIMONYI KÁROLY (1978): <i>A fizika kultúrtörténete</i> .		
TOLCSVAI NAGY GÁBOR 2013. <i>Bevezetés a kognitív nyelvészetbe</i> . Osiris, Budapest		

VEKERDI LÁSZLÓ (1994): *Tudás és tudomány*. Typotex

2. modul:

Belcher, Wendy: *Writing Your Journal Article in Twelve Weeks*, Chicago Press, 2019.

Billig, Michael: *Learn to Write Badly. How to Succeed in the Social Sciences*, Cambridge U.P., 2013.

Bolker, Joan: *Writing Your Dissertation in Fifteen Minutes a Day: A Guide to Starting, Revising, and Finishing Your Doctoral Thesis*, New York, 2025.

Dunleavy, Patrick: *Authoring a PhD. How to Plan, Draft, Write and Finish a Doctoral Thesis or Dissertation*. Bloomsbury, 2022.

Fang, Zhiui: *Demystifying Academic Writing. Genres, Moves, Skills, and Strategies*, Routledge, 2021.

Gyurgyák János: *Szerkesztők és szerzők kézikönyve*, Osiris, Budapest, 2019 (3. kiadás).

MLA Handbook. Ninth Edition, New York, 2021.

8.2 Szeminárium	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Bevezetés. Az emberi megismerés korlátai	Interaktív beszélgetés.	
2. A kognitív disszonancia	Vitaindító. Dialógus.	
3. Az ikonikus fordulat	Vitaindító. Értelmezés. Vita	
4. Ismeretelméleti relativizmus? (A. Sokkal – J. Bricmost: Intellektuális imposztorok)	Vitaindító. Megbeszélés	
5. Az IQ mítosza (S. J. Gould: Az elméricskél ember)	Vitaindító. Dialógus.	
6. A mimetikus készség (M. Donald: Az emberi gondolkodás eredete)	Vitaindító. Megbeszélés. Vita	
7. Elemi gyakorlatok az emelt szintű tudományos kutatáshoz: a különböző kutatási tervek elkészítése és kutatás közbeni korrekciója	Gyakorlati feladatok és eszmecsere ezekről	
8. Elemi gyakorlatok az emelt szintű tudományos kutatáshoz: a különféle típusú összefoglalók a kutatás keretezésében	Gyakorlati feladatok és eszmecsere ezekről	
9. Elemi gyakorlatok emelt szintű tudományos kutatáshoz: kutatási eredmények eltérő keretezése publikációs (pl. nyelvi, diszciplináris stb.) közegektől függően	Gyakorlati feladatok és eszmecsere ezekről	
10. Egyéni kutatási tervek bemutatása és megvitatása.	Szakmai eszmecsere a bemutatókról	
11. Egyéni kutatási tervek bemutatása és megvitatása.	Szakmai eszmecsere a bemutatókról	
12. A disszertáció írásával kapcsolatos hallgatói kérdések szemináriuma	Dialógus a félév során megválaszolatlanul maradt kérdésekről	

Bibliográfia

1. modul:

DONALD, MERLIN (1991): *Origins of the Modern Mind. Three Stages in the Evolution of Culture and Cognition*. Harvard University Press, 1991.

GOULD, STEPHEN JAY (1981): *The Mismeasure of Man*. New York: Norton & Company.

HARARI, YUVAL NOAH (2017): *Sapiens. Az emberiség rövid története*. Animus, Budapest.

KLEIN, GEORG (2001): *Vak akarat és önző DNS*. Magvető, Budapest.

MICLEA, MIRCEA 1994. *Psihologia cognitivă*. Editura Gloria, Cluj-Napoca.

MILLER, GEORGE A. 2003. The cognitive revolution: a historical perspective. *TRENDS in Cognitive Sciences* 7/3: 141–144.

SAGAN, CARL (2001): *Broca's Brain: Reflections on the Romance of Science/ Broca agya*. Akkord Kiadó, Budapest

SOKAL, ALAND – BRICMONT, JEAN (2000): *Impostures intellectuelles/ Intellektuális impostorok. Posztmodern értelmiségek visszaélése a tudománnyal*. Typotex Kiadó.

SZABÓ KATALIN (2001): *Kommunikáció felsőfokon*. Kossuth Kiadó, Budapest.

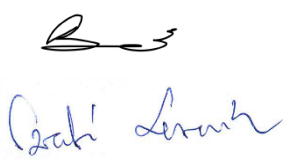
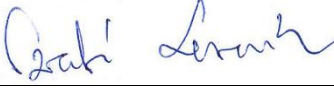
SZAMARASZ VERA ZOÉ 2006. Az idő téri metaforái: a metaforák szerepe a feldolgozásban. *Világosság* 8-9-10: 99–109.

9. A szakmai területek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvadásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával

Az ARACIS kritériumainak megfelelően, az intézet együttműködik a szakmai és a társadalmi-gazdasági szférák képviselőivel, különösképp a Megyei Tanfelügyelőségekkel.

10. Értékelés

A tevékenység típusa	10.1 Értékelési szempontok	10.2 Értékelési módok	10.3 Ennek aránya a végső jegyben
10.4 1. modul	1. Szakismeret	1. Írásbeli vizsga	50%
	2. Elemzőképesség		
	3. Aktív részvétel az előadásokon és szemináriumokon		
10.5 2. modul	1. Aktív részvétel az előadásokon és szemináriumokon 2. Szakirodalom ismerete	2. Szorgalmi időszakbeli értékelés	50%
10.6 Minimális követelmények			
- egyéni, empirikus kutatáson alapuló gyakorlati feladatok és kutatási beszámolók leadása a félév folyamán.			
- aktív, felkészült részvétel az órákon			

A kitöltés időpontja 2025. 09. 01.	Az előadásért felelős tanárok aláírása 	A szemináriumért felelős tanárok aláírása
Az intézeti jóváhagyás időpontja 2025. 09. 01.	Az intézetvezető aláírása 	

UNIVERSITATEA BABEȘ-BOLYAI
BABEȘ-BOLYAI TUDOMÁNYEGYETEM
BABEȘ-BOLYAI UNIVERSITÄT
BABEȘ-BOLYAI UNIVERSITY
TRADITIO ET EXCELLENTIA

Bölcsészettudományi Kar
Facultatea de Litere
Faculty of Letters
Horea út 31. sz.
Kolozsvár , RO-400202
Tel./Fax: 0264-432417
hungarologia.lett@ubbcluj.ro
<https://hdi.ubbcluj.ro>